

בש"פ 7949/22 - מדינת ישראל נגד שקד דרור

בבית המשפט העליון

בש"פ 7949/22

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: שקד דרור

בקשה תשע-עשרה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ה' בכסלו התשפ"ג (29.11.2022)

בשם המבקשת: עו"ד עילית מידן
בשם המשיב: עו"ד אורי דייגי

החלטה

1. בקשה תשע-עשרה (!!!) להארכת מעצרו של המשיב 2 לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

2. ענייננו בתיק רצח בנינו שוהה העורר במעצר מזה כחמש שנים ושלושה חודשים. העובדות הצריכות לעניין פורטו בהחלטות קודמות של מותבים שונים של בית משפט זה במסגרת ההארכות השונות, משכך, לא אחזור על עובדות המקרה. אומר בתמצית כי על פי עובדות כתב האישום, המשיב רצח את קורבן העבירה בעקבות סכסוך ביניהם, לאחר שהצטייד לשם כך באופנוע גנוב ובאקדח שנשדד מבעליו.

3. לא אכביר מילים על אודות הרציונלים והשיקולים המוכרים והידועים שבבסיס סעיף 62 לחוק המעצרים. אלו

נבחנו לאורך ולרוחב על ידי קודמיי, בהחלטות שניתנו בעניינו של המשיב, ולאור התמשכות ההליכים וההחלטות הקודמות בעניינו, דומה כי הגיעה העת להורות על חלופת מעצר.

בהחלטתו של השופט נ' הנדל מיום 22.3.2021 בבקשה ה-12 להארכת מעצר ב-90 ימים (בש"פ 1600/21)

נכתב:

"עם זאת, נוכח התקופה שבה שרוי המשיב במעצר, היה ויגיש בקשה לעיון חוזר בדבר מעצרו הכוללת חלופת מעצר סבירה, או אז יש לקיים דיון לגופו ואף לשקול הזמנת תסקיר מעצר בעניינו, היה והסניגור יבקש זאת".

בהחלטתו של השופט א' שטיין מיום 6.3.2022 בבקשה ה-16 להארכת מעצר ב-90 ימים (בש"פ 1496/22)

נכתב:

"בקשה נוספת של המדינה להארכת מעצרו של המשיב לפי סעיף 62 לחוק המעצרים לא תוגש אלא בכפוף לבדיקת ההיתכנות של העברת המשיב למעצר באזוק אלקטרוני מחוץ לכלא - זאת, בכפוף לתנאים מגבילים והפקדת ביטחונות משמעותיים אשר יכללו, לצדם של מעצר-בית מלא, איסור יציאה מן הארץ והפקדת כל הדרכונים, איסור מגע עם עדים, ותנאים נוספים אשר ייקבעו על ידי בית המשפט המחוזי לפי שיקול דעתו, הפקדת מזומנים או ערבות בנקאית אוטונומית בסכום שלא יפחת מ-250,000 ש"ח, וכן התחייבות עצמית וערבות צד ג' בסכום נוסף של 750,000 ש"ח. בדיקה כאמור תיערך מבעוד מועד על ידי שירות המבחן, והמשיב יוכל להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר במעצרו לאור תוצאותיה".

בהחלטתה של השופטת י' וילנר מיום 9.6.2022 בבקשה ה-17 להארכת מעצר ב-90 ימים (בש"פ 3558/22)

נכתב:

"מכל מקום, נראה כי ההליך העיקרי בעניינו של העורר נמצא ממש בישורת האחרונה; כאמור, סיום פרשת ההגנה היה קבוע ליום 2.6.2022".

בהחלטתה של השופטת ר' רונן מיום 30.8.2022 בבקשה ה-18 להארכת מעצר ב-90 ימים (בש"פ 5577/22)

נכתב:

"מעבר לכל אלה, יש לקוות כי הליך ההוכחות בעניינו של המשיב אכן יבוא לסיומו בישיבה הקרובה, וכי לאחר מכן ניתן יהיה לקדם במהירות המקסימלית את האפשרות להכריע את דינו".

4. אלא שהמשפט טרם הסתיים. ישיבת הוכחות שנקבעה ליום 25.10.2022 לשמיעת עדי הגנה, לא התקיימה מאחר שניתוח אלקטיבי שעבר המשיב, נקבע על ידי השב"ס לאותו יום, כך שהישיבה הבאה נקבעה ליום 5.1.2023. גם בהנחה כי עדי ההגנה יתייצבו (בשעתו היה צורך בצווי הבאה לשם כך), ברי כי הגשת הסיכומים ומתן הכרעת הדין יארכו עוד מספר חודשים.

כפי שציין השופט נ' הנדל בהחלטתו הנ"ל, ניתן להצביע על שלושה גורמים להתארכות המשפט:

"קצב התקדמות המשפט האיטי נובע ממספר גורמים שאפשר לשלש ביניהם. גורמי העיכוב הללו הם: מגיפת הקורונה שהשפיעה על התביעה וההגנה כאחד; העומס שמוטל על בית המשפט המחוזי והתנהלותו של המשיב, לרבות החלפת סניגורו".

גם בהנחה שחילופי הסניגורים גרמו להתארכות ההליך, הרי שלא ניתן לזקוף לחובת המשיב יותר ממספר חודשים של עיכוב (אף נטען כי לחילופי הסניגורים לא הייתה כלל השפעה, באשר שמיעת הראיות נמשכה ברצף), כך שלא ניתן לומר כי העיכוב בהתקדמות המשפט רובץ לפתחו.

אף איני רואה טעם וצורך "לדרבן" את בית המשפט המחוזי לקבוע תאריכים קרובים יותר ביומנו, באשר חזקה על בית המשפט המחוזי שהוא עושה כמיטב יכולתו, ואין מקום להתערבות ערכאת הערעור ביומנו העמוס בתיקים אחרים.

5. ענייננו בפרשת רצח, ולא אחת נאמר בפסיקה כי "רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות" (ראו, לדוגמה, בש"פ 3707/19 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 7 והאסמכתאות שם (11.6.2019)). שחרור נאשם המואשם בעבירת רצח ממעצר מאחורי סורג ובריה ייעשה אפוא אך במקרים חריגים ויוצאי דופן (בש"פ 2650/19 מדינת ישראל נ' נחום, פסקה 12 והאסמכתאות שם (1.5.2019)).

6. חלוף הזמן כשלעצמו, גם אם מדובר בהארכה דו-ספרתית, אינו מחייב שחרור הנאשם, במיוחד כאשר בעבירת רצח עסקינן וכאשר המסוכנות הנשקפת מהנאשם היא בעוצמה כזו שאין בחלופת מעצר כלשהי כדי ליתן לה מענה (בש"פ 85/21 מדינת ישראל נ' מחאג'נה (19.1.2021)). עם זאת, בחלוף פרק זמן משמעותי של מעצר, יש מקרים שבהם הורה בית המשפט על חלופה למעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריה (ראו, לדוגמה, בהארכה ה-14 בבש"פ 4342/21 מדינת ישראל נ' פוגל, בפסקה 7 והאסמכתאות שם (12.8.2021)); בהארכה ה-12 בבש"פ 427/22 מדינת ישראל נ' פרץ (16.2.2022); בהארכה ה-17 בבש"פ 3220/22 מדינת ישראל נ' פוגל (19.5.2022); בהארכות ה-7-10 בבש"פ 8459/20 מדינת ישראל נ' פלוני (28.1.2021)).

אכן, ניתן לאבחן את ענייננו מכל אחד מהמקרים הנ"ל. כך, התסקירים שניתנו בענייניו של המשיב אינם חיוביים, ושירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות מעורבותו בעבירות אלימות הינה גבוהה. בבש"פ 8459/20 הנ"ל חלפו 3 שנים והמשפט טרם החל, בעוד שבמקרה דנן עומדים אנו על סף סיום פרשת ההגנה. מנגד, ניתן לאבחן את ענייניו של המשיב לקולא בהשוואה לחלק מהמקרים הנ"ל, שם היה מדובר בארגוני פשע ובעבריינים שפעלו בצוותא.

ועם כל זאת, בחלוף למעלה מחמש שנים בהם שוהה המשיב במעצר תחת צלה של חזקת החפות, לנוכח ההחלטות הקודמות שניתנו בענייניו, ובהינתן שיידרשו הארכות נוספות, דומה כי נקודת האיזון השתנתה:

"בין השיקול של מסוכנות הנאשם לבין חלוף הזמן קיימת 'מקבילית כוחות' וככל שההליך המשפטי מתארך, כך גובר אינטרס החירות של הנאשם וגוברת חזקת חזקות ממנה הוא נהנה ביחס לאינטרס של שלום הציבור וביטחון" (בש"פ 4744/15 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 6 (20.9.2015)).

לכך יש להוסיף כי ארבעת הערבים שהוצעו על ידי המשיב ופורטו בתסקיר שירות המבחן, נחזים כערבים שמתאימים לשמש במלאכת הפיקוח על העורר: אמו של העורר, אחיו דולב/עידן, מר ברנאנץ ועו"ד גל.

7. אשר על כן, אני מורה כי המשך מעצרו של המשיב ייעשה בפיקוח אלקטרוני, ותחת התנאים שפורטו בהחלטת הנ"ל של השופט א' שטיין, כלהלן:

(-) הפקדה של ₪ 250,000 במזומן או בערבות בנקאית אוטונומית.

(-) המשיב וארבעת המפקחים יחתמו על ערבות בסך ₪ 750,000 כל אחד.

(-) בכל עת ישהה המשיב עם שני מפקחים, שאחד מהם יהיה עו"ד גל או מר ברנאנץ.

(-) צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד המשיב.

(-) המשיב לא יצור קשר במישרין או בעקיפין עם מי מהעדים.

8. עניינו של המשיב יוחזר אפוא לבית המשפט המחוזי על מנת לבחון היתכנות לפיקוח אלקטרוני. בית המשפט רשאי לפעול כחוכמתו ולהוסיף תנאים קשיחים למעצר בפיקוח אלקטרוני, לרבות מפקחים, ערבויות, בטחונות ומגבלות, והכל כפי שימצא בית המשפט להורות.

בשלב זה, ועד להחלטתו של בית המשפט המחוזי ומילוי התנאים דלעיל, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 3.12.2022 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 17506-10-17 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם מביניהם.

ניתנה היום, ז' בכסלו התשפ"ג (1.12.2022).

ש ו פ ט
